

“ Nehru Loka ” Near Chamundi Hills.

150. Sri H. PUTTADASA (Sathnur).—

Will the Minister for Labour be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the Government have been contemplating to locate ‘Nehru Loka’ near Chamundi Hills in Mysore City ;

(b) if so, the source from which the financial assistance is expected to be rendered to this scheme ;

(c) the estimated cost of this scheme ;

(d) the duration required to implement the same ?

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour) :—

(a) Government is examining the possibility of reviving the Nehru Loka Scheme in a miniature and modified form.

(b) This has not been decided.

(c) This is to be worked out.

(d) No time limit can be fixed at this stage.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಪುಟ್ಟದಾಸ.—ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ, ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† Sri AZEEZ SAIT.—I have already said that it is under consideration.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೆಹರೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅನೇಕ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ಅದಕಾರಣ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬಳಿ ಡಿಸ್ಕಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ತರಹ ನೆಹರೂ ಲೋಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. It will have Indian culture and attractive spots like children's museum, park, Zoo garden, etc., ಈ ರೀತಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಅಪ್ರಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಒಂದು ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ನೆಹರೂ ಲೋಕ ಅಥವಾ ಡೆವಲೋಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಒಂದು ರೂಪುರೇಷೆಗಳೇನು. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಈ ನೆಹರೂ ಲೋಕ ವನ್ನು ಇಂದಿರಾ ಲೋಕ ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಅದರ ಒಂದು ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೆಹರೂ ಲೋಕ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ತರಹ ಟೂರಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರಾಕ್ಸ್ ಆಗುವಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನೆಹರೂ ಲೋಕವನ್ನು ಇಂದಿರಾ ಲೋಕವೆಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಪುಟ್ಟದಾಸ.—ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರು ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ

ನಡೆದಿದ್ದರು. ಅದಕಾರಣ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ಆರ್ಟ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆರ್ಟಿಚೆಕ್ಯೂರ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಶಿಲಾ ಕೌಶಲ್ಯವುಳ್ಳ ಸ್ಥಳಗಳು ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇವೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛರೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ನೆಹರೂ ಲೋಕವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ರಾಸ್ಟ್ಯಾಂಜೆಲ್ ಬಳಿ ಡಿಸ್ನಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಲೋಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಡಾಲರ್ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಲಿಂಗ್ ನಾಣ್ಯಗಳ ಅಗತ್ಯ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ದೇಶಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಟೂರಿಸಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬಳಿ ನೆಹರೂ ಲೋಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ. ಸುಂದರವಾದ ಅರಮನೆ ಇದೆ. ನಾನು ಸಹ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆರ್ಟಿಚೆಕ್ಯೂರ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಲಲಿತಮಹರ್ ಅರಮನೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಹೋಟೆಲ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ರಮ್ಯವಾದ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ತಲೆ ಫಲವತಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನೆಹರೂ ಲೋಕದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಲು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The matter is undecided. The Chief Minister had made the position clear. There are a number of questions. I call the Next question.

Sri H. S. SIDDAPPA.—In view of the Chief Minister's Statement, I congratulate Sri Vatal Nagaraj.

Tour of Assistant Charity Commissioner, Belgaum Division

160. Sri P. M. BANGI (Jamkhandi).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that the Assistant Charity Commissioner, Belgaum Division used to tour all the four districts of North-Karnataka previously to conduct enquiries in his camps at Taluka and District places and used to take decision on the spot ;

(b) if so, the reason for discontinuing such tour ?